

Załącznik do Uchwały nr 6/229/2017
Rady Nadzorczej Wojewódzkiego Funduszu
Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Poznaniu
z dnia 21.03.2017 r.

SPRAWOZDANIE
ZARZĄDU Z DZIAŁALNOŚCI WOJEWÓDZKIEGO FUNDUSZU OCHRONY
ŚRODOWISKA I GOSPODARKI WODNEJ W POZNANIU
ZA 2016 ROK

WOJEWÓDZKI FUNDUSZ OCHRONY ŚRODOWISKA
I GOSPODARKI WODNEJ W POZNANIU

MARZEC 2017r.

Spis treści

Wstęp	3
I. Informacje ogólne	4
1. Rada Nadzorcza	4
2. Zarząd i Biuro WFOŚiGW	5
3. Kontrole zewnętrzne	7
4. Audyt wewnętrzny	7
5. Współpraca z Narodowym Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej oraz wojewódzkimi funduszami	7
6. Ogólnopolski system wsparcia doradczego dla sektora publicznego, mieszkaniowego oraz przedsiębiorstw w zakresie efektywności energetycznej oraz OZE	8
II. Działalność statutowa. Pomoc finansowa ze środków WFOŚiGW	10
1. Wnioski o udzielenie pomocy finansowej	10
2. Pożyczki	11
3. Dotacje	14
4. Przekazanie środków państwowym jednostkom budżetowym	15
5. Dopłaty do oprocentowania kredytów bankowych	16
6. Spłaty kapitału kredytów bankowych	17
7. Kontrole przedsięwzięć dofinansowanych ze środków WFOŚiGW	18
8. Efekty rzeczowe i ekologiczne przedsięwzięć finansowanych ze środków WFOŚiGW	18
III. Realizacja programów operacyjnych wdrażanych przez WFOŚiGW	21
1. Program Operacyjny „Infrastruktura i Środowisko” na lata 2007-2013	21
2. Wielkopolski Regionalny Program Operacyjny na lata 2007-2013	24
IV. Gospodarka finansowa WFOŚiGW	26
1. Stan finansowy WFOŚiGW	26
2. Przychody i wpływy pieniężne WFOŚiGW	27
3. Koszty i rozchody pieniężne WFOŚiGW	30
4. Struktura składników majątkowych WFOŚiGW i źródła ich pokrycia	32
V. Działalność informacyjno-promocyjna WFOŚiGW	34

Wstęp

Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Poznaniu (zwany dalej WFOŚiGW) od 1993 roku poprzez wspieranie przedsięwzięć służących środowisku przyczynia się do poprawy stanu środowiska i tym samym do stabilnego i efektywnego rozwoju regionu. Współpracując z instytucjami, podmiotami i osobami zaangażowanymi w problematykę ochrony środowiska, skutecznie i elastycznie wspiera beneficjentów w realizacji przedsięwzięć na terenie Wielkopolski służących poprawie stanu środowiska i zrównoważonemu gospodarowaniu jego zasobami.

Wymiernym efektem działalności WFOŚiGW w 2016 roku był przyrost kapitałów własnych w wysokości ponad 33 mln zł. Spowodowane to było realizacją niższych od zakładanych w planie kosztów i zwiększonych od zakładanych w planie przychodów.

W 2016 roku kontynuowano proces racjonalizacji kosztów działania biura i organów WFOŚiGW. Efekt odzwierciedlają między innymi niższe od zakładanych:

- koszty działalności organów i biura (około 85% zakładanych wartości),
- koszty finansowe (około 36% zakładanych wartości),
- pozostałe koszty operacyjne (niespełna 0,3 % zakładanych wartości).

Bieżąca działalność WFOŚiGW w 2016 roku koncentrowała się na efektywnej realizacji zadań i celów statutowych polegających w głównej mierze na udzielaniu pożyczek, dotacji, dopłat do oprocentowania kredytów bankowych, częściowych spłat kapitału kredytów bankowych, a także przyznawaniu nagród za działalność na rzecz ochrony środowiska i gospodarki wodnej. Ponadto realizowano zadania w ramach osi priorytetowych I – Gospodarka wodno-ściekowa i II – Gospodarka odpadami i ochrona powierzchni ziemi Programu Operacyjnego „Infrastruktura i Środowisko” na lata 2007-2013 oraz Priorytetu III „Środowisko przyrodnicze” Wielkopolskiego Regionalnego Programu Operacyjnego na lata 2007-2013, dla których WFOŚiGW pełni funkcję Instytucji Wdrażającej/Pośredniczącej.

W 2016r. została opracowana Strategia Działania Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Poznaniu na lata 2017-2020 z perspektywą do 2025 roku. W grudniu 2016r. Strategia została przyjęta przez Radę Nadzorczą WFOŚiGW w Poznaniu. Strategia wskazuje obszary, kierunki i formy wsparcia finansowego ze środków WFOŚiGW w następujących obszarach priorytetowych:

- Priorytet I: Ochrona zasobów wodnych,
- Priorytet II: Ochrona powierzchni ziemi,
- Priorytet III: Ochrona atmosfery,
- Priorytet IV: Ochrona różnorodności biologicznej i funkcji ekosystemów,
- Priorytet V: Edukacja ekologiczna,
- Priorytet VI: Zarządzanie i monitorowanie środowiska.

W 2016r. były kontynuowane prace nad stworzeniem bazy informacyjnej Wielkopolskiej Sieci Edukacji Ekologicznej, programu WFOŚiGW zapisanego w Strategii.

Roczne sprawozdanie finansowe WFOŚiGW, zgodnie z § 9 Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 16 listopada 2010r. w sprawie gospodarki finansowej Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej i wojewódzkich funduszy ochrony środowiska i gospodarki wodnej (Dz. U. Nr 226 z dnia 30 listopada 2010r.), zostało poddane badaniu

przez biegłego rewidenta wybranego przez Radę Nadzorczą WFOŚiGW Uchwałą Nr 23/145/2014 z dnia 30 października 2014r. do przeprowadzenia badania sprawozdań finansowych Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Poznaniu za lata 2014-2017 – (PKF Consult Sp. z o.o. Sp. k., ul. Orzycka 6 lok. 1B, 02-695 Warszawa).

Biegły rewident przeprowadzający badanie w imieniu PKF Consult Sp. z o.o. Sp. k. „wyraża przekonanie, że uzyskane przez niego dowody badania stanowią wystarczającą i odpowiednią podstawę do wyrażenia przez niego opinii z badania.

Jego zdaniem, załączone sprawozdanie finansowe Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Poznaniu:

- przedstawia rzetelnie i jasno sytuację majątkową i finansową Funduszu na dzień 31 grudnia 2016r., wynik finansowy oraz przepływy pieniężne za rok obrotowy kończący się tego dnia, zgodnie z ustawą o rachunkowości, ustawą prawo ochrony środowiska i przyjętymi zasadami (polityką) rachunkowości,
- jest zgodne, we wszystkich istotnych aspektach, co do formy i treści z ustawą o rachunkowości i mającymi zastosowanie przepisami wykonawczymi wydanymi na jej podstawie, ustawy prawo ochrony środowiska i wydanymi na jej podstawie przepisami wykonawczymi oraz z wpływającymi na jego treść postanowieniami statutu Funduszu,

Zostało sporządzone na podstawie prawidłowo prowadzonych, we wszystkich istotnych aspektach, ksiąg rachunkowych zgodnie z zasadami określonymi w ustawie o rachunkowości”.

Rozdział I

Informacje ogólne

WFOŚiGW działa na podstawie ustawy z dnia 27 kwietnia 2001r. Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2016r., poz. 672 ze zm.) oraz Statutu nadanego uchwałą Nr XLV/685/10 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 29 marca 2010r., ze zmianami przyjętymi 21 marca 2011r. oraz 28 listopada 2011r.

Zadania WFOŚiGW realizują jego organy – Rada Nadzorczą i Zarząd – w ramach uprawnień nadanych ustawowo oraz określonych w Statucie.

1. Rada Nadzorczą

W 2016 roku Rada Nadzorczą WFOŚiGW działała w składzie:

1. Małgorzata Szymborska - Przewodnicząca Rady Nadzorczą – przedstawiciel Ministra Środowiska – do dnia 29.02.2016r.,
2. Marek Haliniak – Przewodniczący Rady Nadzorczą – przedstawiciel Ministra Środowiska – od dnia 29.02.2016r. do dnia 26.09.2016r.,
3. Jacek Krawczyk – Przewodniczący Rady Nadzorczą – przedstawiciel Ministra Środowiska – od dnia 26.09.2016r.,
4. Krzysztof Nosal - Wiceprzewodniczący Rady Nadzorczą - przedstawiciel samorządów gospodarczych,
5. Jarosław Sobczak - Sekretarz Rady Nadzorczą - Zastępca Dyrektora Departamentu Środowiska Urzędu Marszałkowskiego Województwa Wielkopolskiego,
6. Jolanta Ratajczak - członek Rady Nadzorczą - Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska,
7. Tatiana Sokołowska – członek Rady Nadzorczą – Przewodnicząca Komisji Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej Sejmiku Województwa Wielkopolskiego,
8. Janusz Łakomicz - członek Rady Nadzorczą - reprezentant organizacji ekologicznych,

9. Henryk Piskonowicz - członek Rady Nadzorczej - Przewodniczący Regionalnej Rady Ochrony Przyrody.

W 2016 roku Rada Nadzorcza WFOŚiGW odbyła 9 posiedzeń, podejmując łącznie 31 uchwał.

Zagadnienia rozpatrywane przez Radę Nadzorczą w 2016 roku dotyczyły:

- zatwierdzenia sprawozdania finansowego za 2015 rok i podziału zysku za 2015 rok, sprawozdania z wykonania rocznego planu finansowego WFOŚiGW za 2015 rok i sprawozdania Zarządu z działalności WFOŚiGW za 2015 rok,
- zatwierdzania wniosków Zarządu WFOŚiGW o udzielenie pożyczek i dotacji, których wartość jednostkowa przekraczała 0,5% przychodów uzyskanych przez WFOŚiGW w roku poprzednim oraz zatwierdzania wniosków Zarządu WFOŚiGW o umorzeniu części pożyczek udzielonych ze środków WFOŚiGW, których wartość jednostkowa przekraczała 0,5% przychodów uzyskanych przez WFOŚiGW w roku poprzednim,
- zatwierdzenia listy przedsięwzięć priorytetowych WFOŚiGW na 2017 rok, a także ustalenia zasad udzielania i umarzania pożyczek oraz trybu i zasad udzielania dotacji na 2017 rok,
- uchwalenia planu działalności i rocznego planu finansowego WFOŚiGW na 2017 rok,
- udzielenia zgody na zawarcie umowy z SGB-Bankiem S. A. z siedzibą w Poznaniu,
- zatwierdzenia Programu priorytetowego „Rewaloryzacja parków i ogrodów zabytkowych – 2016”,
- zatwierdzenia Programu priorytetowego „LED Oświetlenie Energooszczędne”,
- zatwierdzenia Programu priorytetowego Termomodernizacja budynków mieszkalnych jednorodzinnych „TERMO – 2017”,
- zatwierdzenia Programu priorytetowego Wymiana źródeł ciepła w budynkach jednorodzinnych i lokalach mieszkalnych „PIECYK – 2017”,
- zatwierdzenia Programu priorytetowego Rewaloryzacja parków i ogrodów zabytkowych „PARKI – 2017”,
- zatwierdzenia Programu priorytetowego Inwestycje w zakresie odnawialnych źródeł energii dla budynków mieszkalnych jednorodzinnych „OZE – 2017”,
- przyjęcia strategii działania Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Poznaniu na lata 2017-2020 z perspektywą do 2025r.”

Członkowie Rady Nadzorczej otrzymywali również informacje Zarządu dotyczące działalności bieżącej, realizacji rocznego planu finansowego i planu działalności WFOŚiGW na 2016 rok.

2. Zarząd i Biuro WFOŚiGW

W 2016 roku Zarząd WFOŚiGW działał w składzie:

1. Hanna Grunt – Prezes Zarządu,
2. Marek Baumgart – Zastępca Prezesa Zarządu,
3. Marek Zieliński – Zastępca Prezesa Zarządu.

W 2016 roku Zarząd odbył łącznie 65 posiedzeń, na których podjął 654 uchwały. Problematyka posiedzeń Zarządu dotyczyła całokształtu działalności WFOŚiGW i koncentrowała się na zagadnieniach dotyczących:

- udzielania i umarzania części pożyczek oraz udzielania dotacji jednostkom realizującym przedsięwzięcia proekologiczne o charakterze inwestycyjnym i bieżącym,

- rozpatrywania wniosków o aneksowanie warunków podpisanych wcześniej umów pożyczkowych i dotacyjnych,
- kontroli udzielonej pomocy finansowej przeprowadzonych przez WFOŚiGW u beneficjentów,
- realizacji bieżącej współpracy z jednostkami zewnętrznymi, w tym zwłaszcza z Urzędem Marszałkowskim Województwa Wielkopolskiego, Wielkopolskim Urzędem Wojewódzkim, Wojewódzkim Inspektoratem Ochrony Środowiska, Ministerstwem Środowiska, Narodowym Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, Bankiem Ochrony Środowiska S.A. i innymi bankami, jednostkami samorządu terytorialnego oraz mediami,
- realizacji zadań WFOŚiGW związanych z pełnieniem funkcji Instytucji Pośredniczącej w ramach Wielkopolskiego Regionalnego Programu Operacyjnego na lata 2007-2013 oraz pełnieniem funkcji Instytucji Wdrażającej w ramach Programu Operacyjnego „Infrastruktura i Środowisko” na lata 2007-2013,
- dokonywania okresowej analizy kosztów i przychodów oraz zaawansowania realizacji zadań ujętych w rocznym planie finansowym i planie działalności WFOŚiGW,
- analizy ryzyk występujących w poszczególnych rodzajach działalności WFOŚiGW,
- bieżącej działalności WFOŚiGW, gospodarowania środkami pieniężnymi, przygotowania materiałów dla Rady Nadzorczej WFOŚiGW oraz dla innych podmiotów współpracujących z WFOŚiGW.

Struktura organizacyjna Biura WFOŚiGW w 2016 roku obejmowała następujące komórki organizacyjne:

- Dział organizacyjno-administracyjny (DOA),
- Dział identyfikacji wniosków (DIW),
- Dział przygotowania umów (DPU),
- Dział monitoringu umów (DMU),
- Dział kontroli przedsięwzięć (DKP),
- Dział finansowo-księgowy (DFK),
- Dział funduszy europejskich (DFE),
- Dział weryfikacji finansowej (DWF),
- Wieloosobowe stanowisko ds. kadr (KD),
- Jednoosobowe stanowisko ds. analiz finansowych (AF),
- Jednoosobowe stanowisko ds. prawnych (RP),
- Jednoosobowe stanowisko audytora wewnętrznego (AW),
- Wieloosobowe stanowisko ds. strategii (ST),
- Wieloosobowe stanowisko Zespół Doradców Energetycznych (ZDE).

Na dzień 31.12.2016 roku zatrudnienie w WFOŚiGW wynosiło 91 osób.

W roku 2016 pracownicy uczestniczyli w różnych szkoleniach, konferencjach z zakresu m.in. zamówień publicznych, pomocy publicznej, gospodarki odpadami, oceny oddziaływania na środowisko, prawa ochrony środowiska. Różnorodność szkoleń miała na celu stałe i efektywne podnoszenie kwalifikacji zawodowych. W roku sprawozdawczym sześciu pracowników ukończyło studia podyplomowe Green Controlling and Finance, a jedna osoba studia podyplomowe z zakresu zamówień publicznych.

3. Kontrole zewnętrzne

W 2016 roku w WFOŚiGW przeprowadzono łącznie 3 kontrole i 2 audyty zewnętrzne. Były to działania realizowane przez:

- Urząd Marszałkowski Województwa Wielkopolskiego,
- Urząd Kontroli Skarbowej.

W wyniku zakończonych kontroli i audytów otrzymano zalecenia pokontrolne i rekomendacje, które stanowiły podstawę do podejmowania działań usprawniających w ramach zadań realizowanych przez WFOŚiGW.

4. Audyt wewnętrzny

Zgodnie z dyspozycją art. 274 ust. 4 ustawy z dnia 27.08.2009r. o finansach publicznych (tekst jedn. Dz. U. z 2016r. poz. 1870 ze zm.) i zapisem § 42 i 44 Statutu WFOŚiGW, w ramach jednoosobowego stanowiska audytora wewnętrznego, realizowane były zadania audytowe zgodnie z planem audytu na 2016 rok, oraz czynności doradcze, przeprowadzone na polecenie Prezesa Zarządu WFOŚiGW.

5. Współpraca z Narodowym Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej oraz wojewódzkimi funduszami

WFOŚiGW po podpisaniu w październiku 2013 roku porozumienia w sprawie uczestnictwa w Programie Ochrony Jezior Polski Północnej (POJPP), powołał w 2014 roku grupę roboczą złożoną z przedstawicieli WFOŚiGW, Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska, Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska, Wielkopolskiego Zarządu Melioracji i Urządzeń Wodnych oraz oddziału poznańskiego Polskiej Akademii Nauk, która pracowała nad wskazaniem jezior do I etapu POJPP, a następnie określiła katalog przedsięwzięć inwestycyjnych i badawczych niezbędnych do poprawy stanu wybranych jezior oraz koszty wdrożenia programu Wobec przewidywanych zmian w Prawie Wodnym i zmian finansowania ochrony wód w Polsce, WFOŚiGW w 2016r. prowadził uzgodnienia z wojewódzkimi funduszami ochrony środowiska i gospodarki wodnej ze Szczecina, Gdańska, Torunia, Olsztyna i Białegostoku na temat możliwości realizacji POJPP w obecnym kształcie i potencjalnych zmian, a także w sprawie możliwości współfinansowania Programu przez regionalne programy operacyjne. W 2016 roku został dokonany podział Programu na część inwestycyjną, którą potencjalnie będą realizowały gminy oraz część badawczo-informacyjną, na którą WFOŚiGW jako beneficjent WRPO będzie mógł – przy współpracy z zainteresowanymi gminami – uzyskać dofinansowanie unijne. Przewidywany nabór w WRPO na działania związane z edukacją i informacją ekologiczną to IV kwartał 2017r. W 2016r rozpoczęły się prace nad stworzeniem programu priorytetowego pn. Program Ochrony Jezior Polski Północnej w Wielkopolsce, realizowanego przez WFOŚiGW.

W dniu 28 października 2015r. WFOŚiGW zawarł porozumienie z NFOŚiGW w zakresie powierzenia zadań POliŚ 2014-2020 w ramach realizacji II osi priorytetowej *Ochrona środowiska, w tym adaptacja do zmian klimatu*, w zakresie działania 2.3. Gospodarka wodno-ściekowa w aglomeracjach oraz działania 2.2 Gospodarka odpadami komunalnymi. W 2016r. NFOŚiGW nie zgłosił potrzeb w zakresie zadań przewidzianych do realizacji przez WFOŚiGW.

W związku z przystąpieniem do Programu Priorytetowego NFOŚiGW „Wspieranie rozproszonych, odnawialnych źródeł energii. Część 2c) Prosument – linia dofinansowania z przeznaczeniem na zakup i montaż mikroinstalacji odnawialnych źródeł energii poprzez

wojewódzkie fundusze ochrony środowiska i gospodarki wodnej”. WFOŚiGW zawarł w dniu 7 stycznia 2016r. z NFOŚiGW umowę udostępnienia środków z przeznaczeniem na udzielanie pożyczek oraz umowę udostępnienia środków z przeznaczeniem na udzielenie dotacji.

W czerwcu 2016r. WFOŚiGW przeprowadził nabór wniosków w ramach Programu „Prosument”. Kwota dofinansowania wynikająca ze złożonych wniosków znacząco przekroczyła kwoty udostępnione przez NFOŚiGW. Inaczej też kształtowały się łączne zakładane wartości efektów ekologicznych przedsięwzięć. W związku z powyższym w trakcie i po zakończeniu oceny wniosków, WFOŚiGW kilkakrotnie występował do NFOŚiGW o aneksowanie zawartych umów w zakresie zwiększenia kwot udostępnionych środków i zmiany wartości wskaźników efektu ekologicznego.

Brak zgody Zarządu NFOŚiGW na wprowadzenie wnioskowanych przez WFOŚiGW zmian w umowach udostępnienia środków, uniemożliwił podpisanie umów w ramach Programu „Prosument” z beneficjentami końcowymi.

W lutym 2016r. WFOŚiGW złożył w NFOŚiGW wnioski o udostępnienie środków z przeznaczeniem na udzielanie pożyczek i dotacji w ramach Programu priorytetowego „Poprawa efektywności energetycznej. Część 4b) Ryś – termomodernizacja budynków jednorodzinnych poprzez wojewódzkie fundusze ochrony środowiska i gospodarki wodnej”. Wnioski zostały ocenione pozytywnie, jednak Zarząd NFOŚiGW nie wyraził zgody na udostępnienie środków ze względu na odstępianie od realizacji Programu „Ryś”.

Wykonując obowiązki kontrolne realizowane na podstawie Porozumienia w sprawie powierzenia niektórych czynności w ramach Krajowego Systemu Zielonych Inwestycji, podpisanego w dniu 4 września 2013r. z Narodowym Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, w roku 2016 przeprowadzono 5 kontroli trwałości, w wyniku których nie stwierdzono nieprawidłowości.

6. Ogólnopolski system wsparcia doradczego dla sektora publicznego, mieszkaniowego oraz przedsiębiorstw w zakresie efektywności energetycznej oraz OZE

W wyniku wspólnych ustaleń pomiędzy NFOŚiGW oraz wojewódzkimi funduszami ochrony środowiska i gospodarki wodnej WFOŚiGW od 2015r. realizuje Projekt doradczy pn. „Ogólnopolski system wsparcia doradczego dla sektora publicznego, mieszkaniowego oraz przedsiębiorstw w zakresie efektywności energetycznej oraz OZE”.

W dniu 28 kwietnia 2016r., podczas Konwentu Prezesów Wojewódzkich Funduszy Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, który odbył się w Solcu-Zdroju, nastąpiło podpisanie Umowy o partnerstwie na rzecz realizacji Projektu stanowiącej formalną podstawę realizacji projektu doradztwa. Umowa została zawarta pomiędzy Narodowym Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej (Beneficjent) a wojewódzkimi funduszami ochrony środowiska i gospodarki wodnej i Urzędem Marszałkowskim w Lublinie. Jest to projekt wdrażany w Polsce po raz pierwszy – ma on charakter nieinwestycyjny, nowatorski i unikatowy w skali Europy ze względu na swój ogólnokrajowy zasięg. Realizowany jest w formie projektu partnerskiego, w którym NFOŚiGW pełni rolę Partnera Wiodącego. Projekt współfinansowany jest przez Unię Europejską ze Środków Funduszu Spójności w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko na lata 2014-2020, I Oś priorytetowa „Zmniejszenie emisyjności gospodarki”.

Przez cały rok 2016 Zespół Doradców Energetycznych (ZDE) WFOŚiGW prowadził działania doradcze dla samorządów, przedsiębiorców oraz osób fizycznych w zakresie

efektywności energetycznej (EE) oraz odnawialnych źródeł energii (OZE), a także finansowania przedsięwzięć ze środków krajowych i UE.

Zestawienie działań doradczych zrealizowanych przez ZDE w 2016r.

Rodzaj/ forma doradztwa	Ilość [szt.]
Weryfikacja Planów Gospodarki Niskoemisyjnej (PGN) dla gmin	192
Aktywny udział w warsztatach/konferencjach – wykłady i prezentacje	124
Przeprowadzone konsultacje indywidualne	353
Konsultacje i porady telefoniczne / e-mailowe	1298

ZDE przeprowadził szereg spotkań informacyjno-edukacyjnych skierowanych do jednostek samorządów terytorialnych i ich spółek, lokalnych przedsiębiorców, organizacji pozarządowych, spółdzielni i wspólnot mieszkaniowych oraz szkół. W ich trakcie informowano o możliwych źródłach finansowania w obszarze EE oraz OZE m.in. w ramach POIiŚ 2014-2020 i krajowych źródłach finansowania, a także o wsparciu potencjalnych beneficjentów w weryfikowaniu audytów energetycznych.

W styczniu i lutym 2016r. odbyło się pięć Zjazdów Subregionalnych zorganizowanych przez Wielkopolski Ośrodek Kształcenia i Studiów Samorządowych w Poznaniu. We wszystkich Zjazdach udział wzięli przedstawiciele ZDE WFOŚiGW. W czasie Zjazdów doradcy energetyczni przedstawiali prezentacje na temat projektu doradztwa energetycznego oraz możliwości realizacji i finansowania inwestycji związanych z efektywnością energetyczną i odnawialnymi źródłami energii. Ponadto uczestniczyli w indywidualnych konsultacjach nt. Planów Gospodarki Niskoemisyjnej (PGN) oraz udzielali informacji o źródłach finansowania inwestycji ze środków unijnych, których pozyskanie uzależnione jest m.in. od posiadania PGN.

W dniu 16 lutego 2016r., w Centrum Kształcenia Ustawicznego w Kępnie, odbyła się konferencja pt. „Spalanie płyt drewnopochodnych w instalacjach kotłowych – rozwiązania technologiczne w aspekcie prawnym, ekologicznym i ekonomicznym, bezpieczeństwo pożarowe obiektów”. Celem konferencji była poprawa świadomości na temat jakości powietrza na terenie powiatu kępińskiego, który zmagają się z problemami związanymi z przekroczeniami dopuszczalnych poziomów stężeń pyłów zawieszonych PM10 i benzo(a)piranu. Możliwości finansowania projektów ekologicznych w zakresie efektywności energetycznej oraz odnawialnych źródeł energii, zarówno dla lokalnych przedsiębiorców, jak i indywidualnych mieszkańców powiatu i jednostek samorządu terytorialnego, przedstawiła osoba reprezentująca ZDE WFOŚiGW. W konferencji zorganizowanej z inicjatywy Starostwa Powiatowego w Kępnie wzięli również udział m.in. przedstawiciele Straży Pożarnej z Poznania, Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Kaliszu, samorządowcy oraz przedstawiciele służb ochrony środowiska z powiatów: kępińskiego, oleśnickiego, kluczborskiego, namysłowskiego i wieruszowskiego.

Przy wsparciu finansowym WFOŚiGW odbyły się po raz piąty Wielkopolskie Dni Energii (WDE), których celem jest propagowanie idei stosowania odnawialnych źródeł energii, efektywności energetycznej, racjonalnego wykorzystania energii oraz szeroko pojętej gospodarki niskoemisyjnej co ma sprzyjać zrównoważonemu rozwojowi regionu. WDE w formie festynu rodzinnego, gdzie dzieci i młodzież mają okazję uczestniczyć w specjalistycznych zajęciach edukacyjnych, a dorośli uzyskać porady z zakresu energetyki opartej na OZE, towarzyszą zwykle

imprezom i targom rolniczym odbywającym się na terenie województwa wielkopolskiego. Dni Energii nawiązują do Europejskiego Tygodnia Zrównoważonej Energii, który organizowany jest co roku w Brukseli, a inicjatorem jest Samorząd Województwa Wielkopolskiego. Podczas spotkań trwających od sierpnia do października specjaliści ZDE WFOŚiGW przekazywali informacje nt. sposobów oszczędzania energii, budownictwa energooszczędnego, odnawialnych źródeł energii oraz możliwości finansowania planowanych inwestycji.

Doradcy energetyczni WFOŚiGW brali także aktywny udział w pierwszym Poznańskim Dniu Energii, który zorganizowany został przez Miasto Poznań w miesiącu wrześniu. Podczas spotkań i wydarzeń przekazywano zainteresowanym informacje nt. sposobów oszczędzania energii, budownictwa energooszczędnego, odnawialnych źródeł energii oraz możliwości finansowania planowanych inwestycji.

W celu poszerzenia wiedzy i sprawnego wdrażania Projektu Doradztwa Energetycznego ZDE odbył w 2016 roku szereg szkoleń i spotkań roboczych organizowanych przez Partnera Wiodącego projektu - Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej. Szkolenia dotyczyły w głównej mierze sposobów i źródeł finansowania projektów energetycznych.

Realizując obowiązki z umowy dotyczącej projektu „Ogólnopolski system wsparcia doradczego dla sektora publicznego, mieszkaniowego oraz przedsiębiorstw w zakresie efektywności energetycznej oraz OZE” przekazano do Partnera Wiodącego materiały rozliczeniowe do 5 wniosków o płatność, uzyskując refundację poniesionych wydatków za okres od lutego 2015r.(rozpoczęcie realizacji projektu) do czerwca 2016r.

Rozdział II

Działalność statutowa. Pomoc finansowa ze środków WFOŚiGW

Kierunki wydatkowania środków WFOŚiGW w 2016 roku wyznaczały uchwalone przez Radę Nadzorczą na podstawie ustawy z dnia 27.04.2001r. Prawo ochrony środowiska (Dz.U. z 2016r., poz. 672 ze zm.):

- „Zasady udzielania i umarzania pożyczek oraz tryb i zasady udzielania i rozliczania dotacji ze środków WFOŚiGW w Poznaniu na rok 2016”,
- „Kryteria wyboru przedsięwzięć finansowanych ze środków Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Poznaniu,
- „Lista przedsięwzięć priorytetowych Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Poznaniu na rok 2016”.

1. Wnioski o udzielenie pomocy finansowej

W 2016 roku w ramach ogłoszonych naborów wpłynęło łącznie 908 wniosków o udzielenie pomocy finansowej, w tym 203 wnioski o udzielenie pożyczki i 705 wniosków o udzielenie dotacji oraz przekazania środków państwowym jednostkom budżetowym.

Po ocenie formalnej lub ocenie merytorycznej 139 wniosków zostało odrzuconych, w tym 28 wniosków o udzielenie pożyczki i 111 wniosków o udzielenie dotacji oraz przekazania środków państwowym jednostkom budżetowym.

Odrzucenie wniosku po ocenie formalnej lub ocenie merytorycznej wynikało przede wszystkim z:

- nieprawidłowego wypełnienia wniosku o udzielenie pomocy finansowej i /lub załączników,
- braku kompletu wymaganych dokumentów,
- niedotrzymania terminu dostarczenia poprawionych dokumentów (wniosku lub/i załączników),
- braku efektu ekologicznego możliwego do osiągnięcia w wyniku realizacji przedsięwzięcia,
- złożenia wniosku w niewłaściwym naborze wniosków,
- niezłożenia wniosku w oryginale (np. „korekta wniosku”, „aktualizacja wniosku”, „wydruk próbny”).

W 129 przypadkach wnioskodawcy złożyli rezygnacje z ubiegania się o pomoc finansową, w tym 64 rezygnacje dotyczyły pożyczek, a 62 dotacji i przekazania środków państwowym jednostkom budżetowym.

Rezygnacje z ubiegania się o dofinansowanie wynikały przede wszystkim z:

- braku zabezpieczenia środków w budżetach wnioskodawców na realizację przedsięwzięć,
- braku możliwości uzyskania efektu ekologicznego,
- niedostarczenia dokumentów wymaganych do zawarcia umowy w wyznaczonym terminie,
- przesunięcia realizacji przedsięwzięcia na następne lata.

Dla porównania w 2015 roku zostało złożonych 797 wniosków, w tym w 77 przypadkach wnioskodawcy złożyli rezygnacje.

2. Pożyczki

WFOŚiGW zawarł w 2016 roku 120 umów pożyczek na kwotę 119.370.909,64 zł. Strukturę zawartych w 2016 roku umów pożyczek przedstawia poniższa tabela.

Dziedzina	Liczba umów [szt.]	Kwota pożyczki [zł]
	120	119.370.909,64
Ochrona wód i gospodarka wodna	72	84.762.317,98
Ochrona atmosfery	31	21.430.150,22
Ochrona powierzchni ziemi	9	7.508.293,00
Pozostałe	8	5.670.148,44
<i>w tym:</i>		
<i>Zapobieganie i likwidacja skutków klęsk żywiołowych i poważnych awarii w skali regionalnej</i>	6	3.179.493,00
<i>Ochrona przyrody</i>	2	2.490.655,44

W 2016 roku WFOŚiGW zawarł 112 umów pożyczek umarzalnych. Umarzalne mogły być pożyczki udzielane na przedsięwzięcia realizowane przez jednostki samorządu terytorialnego lub ich związki, spółki prawa handlowego (w których udział kapitału publicznego w kapitale zakładowym na dzień złożenia wniosku o umorzenie stanowi co najmniej 51%), Lasy Państwowe, podmioty prawne związków wyznaniowych, jednostki organizacyjne kultury fizycznej i turystyki, samodzielne publiczne zakłady opieki zdrowotnej, publiczne uczelnie wyższe, spółki wodne. Wysokość umorzenia mogła wynosić:

1. do 40% udzielonej pożyczki, w przypadku braku możliwości dofinansowania przedsięwzięcia w formie dotacji,
2. do 25% udzielonej pożyczki, pod warunkiem złożenia w terminie do 31.08.2016r. kompletu poprawnie sporządzonych dokumentów wskazanych w promesie, zgodnie z obowiązującymi procedurami WFOŚiGW, stanowiących podstawę do podjęcia przez Zarząd /Radę Nadzorczą uchwały o przyznaniu pomocy finansowej,
3. do 30% udzielonej pożyczki na przedsięwzięcia realizowane przez jednostki samorządu terytorialnego lub ich związki, których co najmniej 50% zakresu realizowane jest na obszarze Parku Narodowego, Parku Krajobrazowego, Obszaru NATURA 2000 potwierdzone przez właściwe organy,
4. do 10% udzielonej pożyczki w zakresie:
 - a. termomodernizacji obiektów budowlanych bez zmiany nośnika energii na ekologiczny, sieci przesyłowych i węzłów ciepłych,
 - b. budowy kanalizacji deszczowej pod warunkiem oczyszczania wód opadowych i roztopowych,
 - c. usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest,
 - d. dostosowania jakości wody do przepisów prawnych w sprawie wymagań dotyczących jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi,
 - e. przedsięwzięć nieobjętych Listą przedsięwzięć priorytetowych,
5. do 15% udzielonej pożyczki, w pozostałych przypadkach.

Strukturę zawartych w 2016 roku pożyczek umarzalnych przedstawia poniższa tabela.

Wysokość umorzenia	Liczba umów [szt.]
	112
do 40% udzielonej pożyczki	11
do 30% udzielonej pożyczki	2
do 25% udzielonej pożyczki	65
do 15% udzielonej pożyczki	8
do 10% udzielonej pożyczki	26

W 2016 roku zawarto 127 aneksów do umów pożyczek.

Wyплаты pożyczek ze środków WFOŚiGW w roku sprawozdawczym wyniosły 86.561.865,48 zł.

Strukturę wypłaconych w 2016 roku pożyczek przedstawia poniższa tabela.

Dziedzina	Kwota wypłacona [zł]
	86.561.865,48
Ochrona wód i gospodarka wodna	62.581.018,93
- jednostki samorządu terytorialnego i ich związki	31.401.382,13
- jednostki spoza sektora finansów publicznych	31.179.636,80
Ochrona powietrza	14.562.464,29
- jednostki samorządu terytorialnego i ich związki	3.595.242,82
- pozostałe jednostki sektora finansów publicznych	2.332.037,25
- jednostki spoza sektora finansów publicznych	8.635.184,22
Ochrona powierzchni ziemi i gospodarka odpadami	5.423.893,00

- jednostki samorządu terytorialnego i ich związki	3.863.397,00
- jednostki spoza sektora finansów publicznych	1.560.496,00
Pozostałe	3.994.489,26
- jednostki samorządu terytorialnego i ich związki	3.994.489,26

W 2016 roku łączna kwota częściowych umorzeń pożyczek wyniosła 11.071.609,12 zł, co przedstawia poniższa tabela.

Dziedzina	Liczba umorzeń [szt.]	Kwota umorzenia [zł]
	81	11.071.609,12
Ochrona wód i gospodarka wodna	59	8.083.577,22
- jednostki samorządu terytorialnego i ich związki	49	7.461.532,22
- jednostki spoza sektora finansów publicznych	10	622.045,00
Ochrona powietrza	16	2.503.371,00
- jednostki samorządu terytorialnego i ich związki	10	417.783,00
- pozostałe jednostki sektora finansów publicznych	3	1.223.388,00
- jednostki spoza sektora finansów publicznych	3	862.200,00
Ochrona powierzchni ziemi i gospodarka odpadami	6	484.660,90
- jednostki samorządu terytorialnego i ich związki	3	148.500,00
- pozostałe jednostki sektora finansów publicznych	1	38.500,00
- jednostki spoza sektora finansów publicznych	2	297.660,90

Z umorzeń pożyczek w 2016 roku, podobnie jak we wcześniejszych latach, korzystały przede wszystkim jednostki samorządu terytorialnego oraz przedsiębiorstwa komunalne podległe tym jednostkom i realizujące ich zadania.

Decyzje o umorzeniu części pożyczki podejmowane były po spełnieniu warunków:

- terminowego zakończenia przedsięwzięcia,
- terminowej spłaty rat kapitałowych i odsetek z tytułu oprocentowania określonych w umowie,
- osiągnięcia efektu rzeczowego i ekologicznego/energetycznego,
- zatwierdzenia końcowego rozliczenia pożyczki,
- wywiązywania się z obowiązku uiszczania opłat i kar przez pożyczkobiorcę i jednostki wnoszące w jego imieniu opłaty i kary,
- spłacie wymaganej części pożyczki,
- złożenia przez pożyczkobiorcę oświadczenia o przeznaczeniu środków finansowych uzyskanych w wyniku umorzenia na inne przedsięwzięcia realizowane w zakresie ochrony środowiska i gospodarki wodnej,
- w uzasadnionych przypadkach, po kontroli realizacji przedsięwzięcia ostatecznie sprawdzającej spełnienie wszystkich warunków umowy.

Wielkość umorzenia każdorazowo wynikała z zapisów umowy pożyczkowej i uwzględniała wskaźnik umorzenia obowiązujący w roku, w którym zawarto umowę pożyczki.

3. Dotacje

WFOŚiGW zawarł w 2016 roku 356 umów dotacji na kwotę ogółem 20.292.692,47 zł. Strukturę zawartych w 2016 roku umów dotacji przedstawia poniższa tabela.

Dziedzina	Liczba umów [szt.]	Kwota dotacji [zł]
	356	20.292.692,47
Edukacja ekologiczna	172	5.755.512,90
Usuwanie i unieszkodliwianie wyrobów zawierających azbest	23	3.222.732,31
Zapobieganie i likwidacja skutków klęsk żywiołowych i poważnych awarii w skali regionalnej	24	3.171.599,10
Ochrona przyrody	73	2.641.739,85
<i>w tym:</i>		
- ochrona pszczół	18	440.044,34
- usuwanie barszczu Sosnowskiego	14	442.295,63
Pozostałe	46	2.185.314,74
- w tym Plany Gospodarki Niskoemisyjnej	29	261.685,10
Ochrona atmosfery	10	2.090.799,00
Ochrona wód i gospodarka wodna	5	1.192.027,00
Monitoring	2	30.750,00
Badania i rozwój	1	2.217,57

W celu zwiększenia środków na dofinansowanie przedsięwzięć z zakresu ochrony środowiska i gospodarki wodnej realizowanych na terenie województwa wielkopolskiego, WFOŚiGW w 2016 roku realizował umowy zawarte z Narodowym Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w latach wcześniejszych, tj.:

1. umowę udostępnienia środków przez NFOŚiGW w celu udzielania beneficjentom dotacji na przedsięwzięcia w ramach programu priorytetowego „Poprawa jakości powietrza. Część 2) KAWKA – Likwidacja niskiej emisji wspierająca wzrost efektywności energetycznej i rozwój rozproszonych odnawialnych źródeł energii” zawartą w 2014 roku – kwota udostępniona przez NFOŚiGW w 2016 roku wyniosła 1.434.548,03 zł i dotyczyła 2 przedsięwzięć,
2. umowę udostępnienia środków przez NFOŚiGW w celu udzielenia beneficjentom dotacji na przedsięwzięcia zgodne z gminnymi programami usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest w zakresie demontażu, zbierania, transportu oraz unieszkodliwiania odpadów zawierających azbest zawartą w 2015 roku – kwota udostępniona przez NFOŚiGW w 2016 roku wyniosła 1.519.918,00 zł i dotyczyła 23 przedsięwzięć.

W 2016 roku zawarto 124 aneksy do umów dotacji.

Wyплаты dotacji ze środków WFOŚiGW w roku sprawozdawczym wyniosły 18.433.228,29 zł. Strukturę wypłaconych dotacji przedstawia poniższa tabela.

Dziedzina	Kwota wypłacona [zł]
	18.433.228,29
Zapobieganie i likwidacja skutków klęsk żywiołowych i poważnych awarii w skali regionalnej	2.838.327,05
- jednostki samorządu terytorialnego i ich związki	694.100,10
- pozostałe jednostki sektora finansów publicznych	1.411.809,00
- jednostki spoza sektora finansów publicznych	732.417,95
Edukacja ekologiczna	5.322.833,14
- jednostki samorządu terytorialnego i ich związki	2.802.136,83
- pozostałe jednostki sektora finansów publicznych	403.560,99
- jednostki spoza sektora finansów publicznych	2.117.135,32
Ochrona atmosfery	2.238.438,23
- jednostki samorządu terytorialnego i ich związki	1.282.299,23
- pozostałe jednostki sektora finansów publicznych	388.139,00
- jednostki spoza sektora finansów publicznych	568.000,00
Ochrona przyrody	2.385.212,19
- jednostki samorządu terytorialnego i ich związki	1.482.603,58
- pozostałe jednostki sektora finansów publicznych	115.566,25
- jednostki spoza sektora finansów publicznych	787.052,36
Azbest	1.438.332,71
- jednostki samorządu terytorialnego i ich związki	1.438.332,71
Monitoring środowiska	30.750,00
- jednostki samorządu terytorialnego i ich związki	30.750,00
Pozostałe	2.971.264,64
- jednostki samorządu terytorialnego i ich związki	2.575.190,79
- pozostałe jednostki sektora finansów publicznych	119.983,85
- jednostki spoza sektora finansów publicznych	276.090,00
Ochrona wód i gospodarka wodna	1.192.027,00
- jednostki samorządu terytorialnego i ich związki	1.141.320,00
- jednostki spoza sektora finansów publicznych	50.707,00
Badania i rozwój	16.043,33
- jednostki samorządu terytorialnego i ich związki	2.133,16
- jednostki spoza sektora finansów publicznych	13.910,17

4. Przekazanie środków państwowym jednostkom budżetowym

WFOŚiGW zawarł w 2016 roku 13 umów przekazania środków dla państwowych jednostek budżetowych (PJB) na kwotę 5.432.194,50 zł.

Strukturę zawartych w 2016 roku umów przekazania środków państwowym jednostkom budżetowym przedstawia poniższa tabela.

Dziedzina	Liczba umów [szt.]	Kwota umów przekazania środków [zł]
		13
Monitoring środowiska	1	2.000.000,00
Zapobieganie i likwidacja skutków klęsk żywiołowych i poważnych awarii w skali regionalnej	3	1.650.000,00
Ochrona atmosfery	6	1.202.194,50
Pozostałe	1	300.000,00
Edukacja ekologiczna	2	280.000,00

Do umów przekazania środków państwowym jednostkom budżetowym zawarto w 2016 roku 13 aneksów.

W 2016 roku, ze środków WFOŚiGW, przekazano państwowym jednostkom budżetowym kwotę 5.259.060,63 zł. Strukturę przekazanych w 2016 roku środków dla państwowych jednostek budżetowych przedstawia poniższa tabela.

Dziedzina	Kwota wypłacona [zł]
	5.259.060,63
Zapobieganie i likwidacja skutków klęsk żywiołowych i poważnych awarii w skali regionalnej	1.650.000,00
Komenda Wojewódzka Państwowej Straży Pożarnej w Poznaniu	1.500.000,00
Szkoła Aspirantów Państwowej Straży Pożarnej w Poznaniu	100.000,00
Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Poznaniu	50.000,00
Monitoring środowiska	2.000.000,00
Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Poznaniu	2.000.000,00
Ochrona atmosfery	1.029.060,63
Komenda Wojewódzka Policji w Poznaniu	511.829,49
Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Międzychodzie	221.386,00
Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Szamotułach	119.974,01
Wojewódzki Inspektorat Ochrony Roślin i Nasiennictwa w Poznaniu	115.810,00
Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Poznaniu	60.061,13
Pozostałe	300.000,00
Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Poznaniu	300.000,00
Edukacja ekologiczna	280.000,00
Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Poznaniu	280.000,00

5. Dopłaty do oprocentowania kredytów bankowych

Zrealizowane w 2016 roku dopłaty do oprocentowania kredytów bankowych dotyczyły umów zawartych w dniach: 13.02.2012r. oraz 30.06.2015r. z Bankiem Ochrony Środowiska S.A. w Warszawie w sprawie dopłat ze środków WFOŚiGW do oprocentowania kredytów udzielanych

przez BOŚ S.A. na inwestycje w zakresie ochrony środowiska i gospodarki wodnej na terenie województwa wielkopolskiego.

W 2016 roku dopłaty do oprocentowania kredytów bankowych wyniosły 658.725,34 zł. Strukturę przekazanych w 2016 roku środków przedstawia poniższa tabela.

Linia	Kwota [zł]
	658.725,34
Linia 1: modernizacja systemów grzewczych	419,98
Linia 2: małe oczyszczalnie ścieków	125.134,08
Linia 3: odnawialne źródła energii	221.424,45
Linia 4: unieszkodliwianie i usuwanie azbestu	2.637,77
Linia 5: termomodernizacja	131.758,61
Linia 6: gospodarowanie odpadami	83.220,89
Linia 7: czystsza produkcja	94.129,56

Z tej formy pomocy finansowej korzystały przede wszystkim osoby fizyczne oraz przedsiębiorcy realizujący przedsięwzięcia proekologiczne.

W 2016 roku w ramach umowy z dnia 30.06.2015r. zawartej z Bankiem Ochrony Środowiska w Warszawie w sprawie udzielania ze środków WFOŚiGW dopłat do odsetek kredytów bankowych udzielanych na inwestycje w zakresie ochrony środowiska i gospodarki wodnej na terenie województwa wielkopolskiego bank zawarł 5 umów.

6. Spłaty kapitału kredytów bankowych

Zrealizowane w 2016 roku spłaty kapitału kredytów bankowych dotyczyły umowy zawartej w 2015 roku z Bankiem Ochrony Środowiska S.A. w Warszawie oraz umowy zawartej w 2016 roku z SGB-Bank S.A. w Poznaniu w sprawie udzielania dotacji ze środków WFOŚiGW przeznaczonej na częściowe spłaty kapitału kredytów bankowych udzielanych przez banki na inwestycje w zakresie ochrony środowiska i gospodarki wodnej realizowane na terenie województwa wielkopolskiego.

W 2016 roku spłaty kapitału kredytów bankowych wyniosły 2.850.545,80 zł.

Rodzaj instalacji	Liczba dofinansowanych inwestycji [szt.]	Kwota dotacji przeznaczonej na częściową spłatę kapitału kredytów bankowych [zł]
	381	2.850.545,80
Modernizacja systemów grzewczych powodująca ograniczenie emisji zanieczyszczeń do powietrza, w tym zakup i montaż:	35	239.659,22
- kotłów gazowych	35	239.659,22
Oczyszczalnie ścieków i przyłącza do sieci kanalizacji sanitarnej	27	135.599,26

- zakup i instalacja małych oczyszczalni ścieków o przepustowości do 5 m ³ /d	24	119.847,26
- budowa przyłączy do sieci kanalizacji sanitarnej	3	15.752,00
Budowa systemów zaopatrzenia w ciepło i energię elektryczną:	319	2.475.287,32
- zakup i instalacja systemów grzewczych z zastosowaniem pomp ciepła	95	725.606,82
- zakup i instalacja systemów wentylacyjnych i klimatyzacyjnych z odzyskiem ciepła (rekuperacja)	95	727.055,56
- zakup i instalacja ogniw fotowoltaicznych	129	1.022.624,94

Ta forma pomocy skierowana była do osób fizycznych realizujących inwestycje w zakresie ochrony środowiska i gospodarki wodnej na terenie województwa wielkopolskiego.

Przychody osób fizycznych korzystających z dotacji, dopłat do oprocentowania lub częściowych spłat kapitału podlegały opodatkowaniu. W 2016 roku WFOŚiGW wystawił 462 dokumenty PIT – 8c.

7. Kontrole przedsięwzięć dofinansowanych ze środków WFOŚiGW

W ramach obowiązków kontrolnych w 2016 roku przeprowadzono 195 planowych kontroli przedsięwzięć dofinansowanych ze środków WFOŚiGW, wynikających z planu kontroli na 2016 rok. Nie stwierdzono nieprawidłowości. Przy 6 kontrolach wydano zalecenia pokontrolne. Ponadto przeprowadzono 2 kontrole doraźne. Przy jednej stwierdzono nieprawidłowość skutkującą wyłączeniem z dofinansowania części przedsięwzięcia. Kontrole wykonywane były przez pracowników WFOŚiGW, zarówno w siedzibach Beneficjentów, jak też w miejscach realizacji przedsięwzięć.

8. Efekty rzeczowe i ekologiczne przedsięwzięć finansowanych ze środków WFOŚiGW

Ustawowym celem, realizowanej przez wojewódzkie fundusze ochrony środowiska i gospodarki wodnej pomocy finansowej, jest wspieranie działań mających na celu poprawę stanu środowiska naturalnego. Bezpośrednią miarą takiej poprawy były efekty rzeczowe i ekologiczne związane z realizacją oddanych do użytku inwestycji.

Poniższe zestawienia obrazują główne efekty rzeczowe i ekologiczne uzyskane z umów zakończonych w 2016 roku oraz planowane do uzyskania z umów podpisanych w 2016 roku. W przypadku umów, dla których efekt ekologiczny był równy rzeczowemu przedstawiono efekt rzeczowy. Prezentowane efekty ekologiczne i rzeczowe odnoszą się do całego przedsięwzięcia, a nie jedynie do jego części finansowanej przez WFOŚiGW (chyba że zaznaczono inaczej).

8.1 Ochrona wód i gospodarka wodna

Wskaźnik	Umowy zawarte w 2016 roku	Przedsięwzięcia zakończone w 2016 roku
Zwiększenie przepustowości oczyszczalni ścieków komunalnych [m ³ /d]	3.741,20	1.400

Długość wybudowanej sieci kanalizacji sanitarnej [km]	131,92	483,90
Długość wybudowanej sieci kanalizacji deszczowej [km]	7,03	5,87
Długość wybudowanej sieci wodociągowej [km]	37,94	3,68
Ilość przyłączy kanalizacyjnych [szt.]	2.006	12.374
Pojemność zbiorników retencyjnych [tys. m ³]	4	4

Miernik osiągnięcia celu w zakresie ochrony wód i gospodarki wodnej w ramach podpisanych w 2016 r. umów, określony jako liczba dodatkowych osób korzystających z ulepszanego oczyszczania ścieków, założony w Planie Działalności WFOŚiGW na 2016 rok w wysokości 15.000 [RLM] został osiągnięty na poziomie:

Wskaźnik	Umowy zawarte w 2016 roku	Przedsięwzięcia zakończone w 2016 roku
Liczba dodatkowych osób korzystających z ulepszanego oczyszczania ścieków [RLM]	53.669	57.497

8.2 Ochrona powietrza

Wskaźnik	Umowy zawarte w 2016 roku	Przedsięwzięcia zakończone w 2016 roku
Zmniejszenie emisji SO ₂ [Mg/rok]	56,23	22,17
Zmniejszenie emisji NO _x [Mg/rok]	10,43	3,10
Zmniejszenie emisji CO [Mg/rok]	91,58	67,71
Zmniejszenie emisji CO ₂ [Mg/rok]	10.164,58	4.061,48
Zmniejszenie emisji pyłów [Mg/rok]	84,80	44,86
Zmniejszenie zapotrzebowania na energię ciepłą [GJ/rok]	4.471,01	3.965,91

WFOŚiGW wspomagał również realizację przedsięwzięć proekologicznych charakteryzujących się innymi – niż wyżej określone – efektami rzeczowymi i ekologicznymi, np. montaż pomp ciepła, kolektorów słonecznych czy paneli fotowoltaicznych.

Miernik osiągnięcia celu w zakresie ochrony powietrza w ramach podpisanych w 2016r. umów, określony jako ograniczenie lub uniknięcie emisji CO₂, założony w Planie Działalności WFOŚiGW na 2016 rok w wysokości 6.000 [Mg/rok] został osiągnięty na poziomie:

Wskaźnik	Umowy zawarte w 2016 roku	Przedsięwzięcia zakończone w 2016 roku
Zmniejszenie emisji CO ₂ [Mg/rok]	10.164,58	4.061,48

8.3 Ochrona powierzchni ziemi

Wskaźnik	Umowy zawarte w 2016 roku	Przedsięwzięcia zakończone w 2016 roku
Powierzchnia składowisk zamkniętych i poddanych rekultywacji [ha]	1,825	4,055
Ograniczenie masy składowanych odpadów [Mg/rok]	0,00	39.000,00

8.4 Usuwanie azbestu i wyrobów zawierających azbest

Miernik osiągnięcia celu w zakresie ochrony powierzchni ziemi i zagospodarowania odpadów w ramach podpisanych w 2016 r. umów, określony jako masa unieszkodliwionych odpadów niebezpiecznych, założony w Planie Działalności WFOŚiGW na 2016 rok w wysokości 5.000 [Mg/rok] został osiągnięty na poziomie:

Wskaźnik	Umowy zawarte w 2016 roku	Przedsięwzięcia zakończone w 2016 roku
Masa unieszkodliwionych odpadów zawierających azbest [Mg]	4.544,20	4.544,20

Zgodnie z umową udostępnienia środków z dnia 14.05.2015r. zawartą z NFOŚiGW w celu udzielania beneficjentom dotacji na przedsięwzięcia dotyczące usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest, efekty rzeczowe i ekologiczne ewidencjonowane były przez WFOŚiGW i NFOŚiGW proporcjonalnie do zaangażowanych środków finansowych. Łączna masa odpadów zawierających azbest, unieszkodliwionych lub zabezpieczonych w 2016 roku, dla umów dotacji objętych powyższą umową wyniosła 10.234,75 Mg, z tego 4.544,20 Mg jest ewidencjonowane przez WFOŚiGW.

8.5 Ochrona przyrody i edukacja ekologiczna oraz pozostałe przedsięwzięcia

Mierniki osiągnięcia celu w zakresie ochrony przyrody i edukacji ekologicznej w ramach podpisanych w 2016 roku umów, określone jako:

- powierzchnia obszarów, na których przywrócono lub zapewniono ochronę właściwego stanu ekosystemów, założony w Planie Działalności WFOŚiGW na 2016 rok w wysokości 700 [ha],
- liczba osób biorących udział w działaniach edukacyjnych, założony w Planie Działalności WFOŚiGW na 2016 rok w wysokości 6.000 [osoba]

oraz inne nie uwzględnione w Planie Działalności WFOŚiGW na 2016 rok zostały osiągnięte na poziomie:

Wskaźnik	Umowy zawarte w 2016 roku	Przedsięwzięcia zakończone w 2016 roku
Powierzchnia obszarów, na których przywrócono lub zapewniono ochronę właściwego stanu ekosystemów [ha]	44.473,86	46.920,54

Liczba gatunków z czerwonej księgi gatunków zagrożonych, chronionych w wyniku realizacji przedsięwzięć [szt.]	27	28
Liczba osób biorących udział w działaniach edukacyjnych [osoby]	402.764	392.264
Liczba opracowanych planów gospodarki niskoemisyjnej [szt.]	29	101

Rozdział III

Realizacja programów operacyjnych wdrażanych przez WFOŚiGW

W 2016 roku WFOŚiGW był zaangażowany w realizację następujących programów operacyjnych na lata 2007-2013:

1. Programu Operacyjnego „Infrastruktura i Środowisko” – jako Instytucja Wdrażająca dla osi priorytetowych: I – Gospodarka wodno-ściekowa i II – Gospodarka odpadami i ochrona powierzchni ziemi (projekty o wartości poniżej 25 mln euro),
2. Wielkopolskiego Regionalnego Programu Operacyjnego na lata 2007-2013 – jako Instytucja Pośrednicząca dla Priorytetu III „Środowisko przyrodnicze”.

1. Program Operacyjny „Infrastruktura i Środowisko” na lata 2007-2013

W 2016 roku WFOŚiGW, wraz z pozostałymi funduszami ochrony środowiska i gospodarki wodnej w kraju, na podstawie *Porozumienia w sprawie realizacji Programu Operacyjnego „Infrastruktura i Środowisko”* dla osi priorytetowych: I – *Gospodarka wodno-ściekowa* i II – *Gospodarka odpadami i ochrona powierzchni ziemi* (projekty o wartości poniżej 25 mln euro), zawartego w dniu 25 czerwca 2007r., z Ministrem Środowiska (wraz z późniejszymi aneksami), a także *Porozumienia w sprawie przekazania i przyjęcia do realizacji zadań w ramach osi priorytetowych: I – Gospodarka wodno-ściekowa* i II – *Gospodarka odpadami i ochrona powierzchni ziemi* Programu Operacyjnego „Infrastruktura i Środowisko”, zawartego w dniu 14 listopada 2007r. z Narodowym Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej (wraz z późniejszymi aneksami), pełnił funkcję Instytucji Wdrażającej dla dwóch priorytetów Programu Operacyjnego „Infrastruktura i Środowisko”:

- Priorytetu I – Gospodarka wodno-ściekowa,
- Priorytetu II – Gospodarka odpadami i ochrona powierzchni ziemi.

1.1 Konkursy

W 2016 roku nie były już prowadzone konkursy w ramach POIiŚ 2007-2013.

W sumie – w ramach Priorytetu I i II POIiŚ 2007-2013 – odbyło się 36 konkursów, w ramach których w WFOŚiGW zostało złożonych 77 wniosków o dofinansowanie o łącznej wartości całkowitej 2.257.518.278,39 zł i wysokości dofinansowania 1.223.173.482,98 zł.

1.2 Umowy o dofinansowanie

W 2016 roku WFOŚiGW nie podpisywał nowych umów o dofinansowanie projektów, realizował natomiast zadania związane z rozliczaniem umów zawartych w latach wcześniejszych.

W sumie – w ramach Priorytetu I i II POIiŚ 2007-2013 – WFOŚiGW podpisał 26 umów o dofinansowanie o łącznej wartości 857.905.787,70 zł i łącznej kwocie dofinansowania 384.383.222,57 zł.

W roku 2016, podpisano 26 aneksów do umów o dofinansowanie, które dotyczyły przede wszystkim wartości i terminów uzyskiwania efektów ekologicznych w ramach projektów.

1.3 Kontrole

W ramach obowiązków kontrolnych Dział kontroli przedsięwzięć WFOŚiGW przeprowadził w roku 2016:

- 16 kontroli doraźnych procedur zawierania umów i zmian do umów,
- 1 kontrolę planową na miejscu u Beneficjenta,
- 23 kontrole na zakończenie realizacji projektu na dokumentach,
- 1 kontrolę trwałości projektu.

W ramach w/w kontroli nie stwierdzono nieprawidłowości.

1.4 Płatności

WFOŚiGW zajmował się weryfikacją i zatwierdzaniem wniosków beneficjentów o płatność. W pracach zespołu ds. weryfikacji wniosków o płatność uczestniczyli pracownicy Działu funduszy europejskich, Działu weryfikacji finansowej oraz Działu kontroli przedsięwzięć.

W okresie sprawozdawczym zatwierdzeniem wniosków o płatność końcową zakończyła się realizacja następujących projektów:

- Uporządkowanie gospodarki wodno-ściekowej na terenie aglomeracji Krotoszyn – etap II,
- Zapewnienie prawidłowego systemu odbioru ścieków na obszarze aglomeracji Oborniki,
- Modernizacja Miejskiej Oczyszczalni Ścieków wraz z budową kanalizacji sanitarnej w Gnieźnie,
- Uporządkowanie gospodarki wodno-ściekowej dla ochrony zasobów wodnych w Poznaniu i okolicach-Etap II,
- Rozbudowa kolektorów sanitarnych z odbudową ulic w aglomeracji Środa Wielkopolska,
- Kompleksowe zagospodarowanie ścieków w zlewni rzeki Obry-Gmina Siedlec,
- Rozbudowa i modernizacja systemu kanalizacyjnego Miasta Konina,
- Kanalizacja części Wrześni oraz Psar Polskich wraz z modernizacją oczyszczalni ścieków we Wrześni,
- Modernizacja (przebudowa z rozbudową) oczyszczalni ścieków w Nowym Dworze, gmina Zbąszyń,
- Rozbudowa i modernizacja systemu kanalizacyjnego Miasta Konina-Etap II,
- Rozbudowa i przebudowa gospodarki wodno-ściekowej w aglomeracji Kłodawa-przygotowanie dokumentacji,
- Opracowanie dokumentacji projektowej przebudowy i rozbudowy oczyszczalni ścieków w Rawiczu,
- Uporządkowanie gospodarki ściekowej na terenie miasta i gminy Wronki etap II-dokumentacja projektowa,

- Budowa kanalizacji sanitarnej w ramach poprawy gospodarki wodno-ściekowej w Biedrusku,
- Przebudowa i rozbudowa oczyszczalni ścieków w Wyrzysku-opracowanie dokumentacji projektowej,
- Rozwój sieci kanalizacyjnej w Gm. Sieraków wraz z modernizacją miejskiej oczyszczalni ścieków,
- Uporządkowanie gospodarki ściekowej na terenie Gminy Ślesin,
- System unieszkodliwiania odpadów komunalnych dla gmin objętych Porozumieniem wraz z budową Zakładu Zagospodarowania Odpadów w Lulkowie,
- Rozbudowa Regionalnego Zakładu Zagospodarowania Odpadów w Ostrowie Wielkopolskim,
- Budowa instalacji do odzysku odpadów biodegradowalnych zlokalizowanej w Poznaniu,
- Zamknięcie i rekultywacja składowiska odpadów innych niż niebem.. i obojętne w m. Czmoń, Gm. Kórnik.

W 2016 roku do WFOŚiGW wpłynęło w sumie 20 wniosków beneficjentów o płatność, zatwierdzono 31 wniosków o płatność (były to wnioski złożone w 2016 roku i w roku poprzednim) na kwotę 48.309.540,79 zł wydatków kwalifikowanych. Łączna kwota środków wypłaconych beneficjentom w 2016 roku wyniosła 23.451.326,85 zł.

1.5 Planowane wskaźniki produktu i rezultatu z zawartych umów o dofinansowanie

Wskaźnik produktu/rezultatu	Planowana wartość wskaźnika w umowach zawartych przez WFOŚiGW w ramach POIiŚ 2007-2013
Długość wybudowanej/ przebudowanej sieci kanalizacji sanitarnej [km]	466,11
Liczba osób/RLM podłączonych do wybudowanej sieci kanalizacji sanitarnej [RLM]	52.151
Liczba wybudowanych / zmodernizowanych oczyszczalni ścieków komunalnych [szt.]	14
Liczba nowych ponadregionalnych zakładów zagospodarowania odpadów	3
Moc przerobowa wybudowanych / zmodernizowanych zakładów zagospodarowania odpadów [tys. ton]	170,00

1.6 Podsumowanie

Poniższa tabela przedstawia podsumowanie działalności WFOŚiGW w zakresie wdrażania Programu Operacyjnego „Infrastruktura i Środowisko”.

	WFOŚiGW POIiŚ 2007-2013 (stan na 31.12.2016r.)
Konkursy	36
Liczba złożonych wniosków o dofinansowanie	77

Liczba podpisanych umów	26
Kwota dofinansowania w ramach podpisanych umów	384.383.222,57 zł
Liczba złożonych wniosków o płatność	383
Kwoty dofinansowania poświadczane do KE	383.376.048,18 zł

2. Wielkopolski Regionalny Program Operacyjny na lata 2007-2013

Na podstawie Porozumienia w sprawie realizacji Priorytetu III „Środowisko przyrodnicze” Wielkopolskiego Regionalnego Programu Operacyjnego na lata 2007-2013, zawartego w dniu 1 października 2007r. z Zarządem Województwa Wielkopolskiego (wraz z późniejszymi aneksami), WFOŚiGW pełni funkcję Instytucji Pośredniczącej dla Priorytetu III „Środowisko Przyrodnicze” Wielkopolskiego Regionalnego Programu Operacyjnego na lata 2007-2013, obejmującego następujące działania:

- 3.1 – Racjonalizacja gospodarki odpadami i ochrona powierzchni ziemi,
- 3.2 – Infrastruktura energetyczna przyjazna środowisku,
- 3.3 – Wsparcie ochrony przyrody,
- 3.4 – Gospodarka wodno-ściekowa,
- 3.5 – Wzmocnienie ochrony przeciwpowodziowej zagrożonych obszarów oraz zwiększenie retencji na terenie województwa,
- 3.6 – Poprawa bezpieczeństwa środowiskowego i ekologicznego,
- 3.7 – Zwiększenie wykorzystania odnawialnych zasobów energii.

2.1 Konkursy

W 2016 roku nie ogłaszano konkursów w ramach Priorytetu III „Środowisko przyrodnicze” WRPO na lata 2007-2013.

Ogółem, w ramach Priorytetu III WRPO na lata 2007-2013, odbyły się nabory wniosków w 17 konkursach, w ramach których złożonych zostało 270 wniosków preselekcyjnych oraz 348 wniosków o dofinansowanie, a także złożono 13 wniosków o dofinansowanie projektów kluczowych, na łączną kwotę dofinansowania 1.192.318.100,32 zł.

2.2 Umowy

W 2016 roku WFOŚiGW nie podpisywał nowych umów o dofinansowanie projektów, realizował natomiast zadania związane z rozliczaniem w ramach umów zawartych w latach wcześniejszych.

W sumie – w ramach WRPO na lata 2007-2013 - WFOŚiGW podpisał 263 umowy o dofinansowanie projektów o łącznej kwocie 1.055.172.874,28 zł wydatków kwalifikowanych i łącznej wysokości dofinansowania 745.816.564,97 zł (przy czym 9 umów zostało rozwiązanych – rezygnacja Beneficjenta/niezrealizowanie projektu).

W związku z występującymi zmianami w realizacji projektów w ramach zawartych umów podpisano ogółem 526 aneksów, z czego 5 aneksów zawarto w 2016 roku.

2.3 Kontrole

W ramach obowiązków kontrolnych w 2016 roku Dział kontroli przedsięwzięć WFOŚiGW przeprowadził:

- 15 kontroli planowych na miejscu u Beneficjenta, na zakończenie realizacji projektu,

- 22 kontrole na dokumentach na zakończenie realizacji projektu,
 - 2 kontrole na dokumentach po zakończeniu realizacji projektu,
 - 8 planowych kontroli trwałości na miejscu u Beneficjenta.
- W 2016 roku wykryto i zweryfikowano 14 nieprawidłowości.

2.4 Płatności

WFOŚiGW zajmował się weryfikacją i zatwierdzaniem wniosków Beneficjentów o płatność. W 2016 roku zatwierdzono 28 wniosków o płatność (w tym 2 wnioski pełniące wyłącznie funkcję sprawozdawczą) na łączną kwotę dofinansowania 13.392.007,78 zł (w formie refundacji), ponadto poświadczono dofinansowanie w kwocie 9.545.082,03 zł dla państwowych jednostek budżetowych. Ogółem do 31.12.2016r. wypłacono Beneficjentom 678.359.084,67 zł (w tym w formie zaliczki 358.432.690,68 zł, i w formie refundacji 319.926.393,99 zł), ponadto poświadczono dofinansowanie w kwocie 67.482.988,53 zł dla państwowych jednostek budżetowych. Zwroty dofinansowania wyniosły 19.194.932,05 zł.

2.5 Planowane wskaźniki produktu i rezultatu z zawartych umów o dofinansowanie

Wskaźnik produktu/rezultatu	Planowana wartość wskaźnika w umowach zawartych przez WFOŚiGW w ramach WRPO 2007-2013
Liczba nowowybudowanych zakładów unieszkodliwiania odpadów [szt.]	2
Liczba zrehabilitowanych składowisk [szt.]	7
Moc przerobowa zakładów unieszkodliwiania odpadów [tony/rok]	72.200
Liczba obiektów objętych termomodernizacją [szt.]	250
Ilość zaoszczędzonej energii w wyniku realizacji projektów termomodernizacyjnych [MWh/rok]	95.958,53
Liczba wyposażonych centrów edukacji ekologicznej [szt.]	7
Powierzchnia odbudowanych siedlisk nieleśnych [ha]	68,66
Długość wybudowanej sieci kanalizacji sanitarnej [km]	690,41
Liczba wybudowanych / rozbudowanych / zmodernizowanych oczyszczalni ścieków komunalnych [szt.]	21
Liczba osób korzystających z podłączenia do wybudowanej sieci kanalizacji sanitarnej [osoby]	82.281
Długość uregulowanych cieków wodnych [km]	16,24
Powierzchnia wybudowanych małych zbiorników wielozadaniowych [ha]	91,4
Powierzchnia terenów objętych ochroną przeciwpowodziową [ha]	3.735,00
Liczba zakupionych wozów pożarniczych wyposażonych w sprzęt do prowadzenia akcji ratowniczych i usuwania skutków katastrof [szt.]	91

Ilość sprzętu zakupionego dla systemu ratowniczo-gaśniczego oraz sprzętu specjalistycznego do analizowania i prognozowania zagrożeń naturalnych i awarii technologicznych [szt.]	861
Obszar objęty ochroną przeciwpożarową [ha]	2.982.651 /obszar województwa wielkopolskiego/
Moc zainstalowana energii cieplnej [MW]	4,3223
Moc zainstalowana energii elektrycznej [MW]	16,796
Ilość zaoszczędzonej energii pierwotnej w wyniku realizacji projektów [GJ/rok]	531.015,72

2.6 Podsumowanie

Poniższa tabela przedstawia podsumowanie działalności WFOŚiGW w zakresie wdrażania Wielkopolskiego Regionalnego Programu Operacyjnego na lata 2007-2013.

	WFOŚiGW WRPO 2007-2013 (stan na 31.12.2016r.)
Nabory wniosków	17
Liczba złożonych wniosków preselekcyjnych	270
Liczba złożonych wniosków o dofinansowanie	361
Liczba podpisanych umów	263
Kwota dofinansowania w ramach podpisanych umów	745.816.564,97 zł
Liczba podpisanych aneksów do umów	526
Liczba złożonych wniosków o płatność zatwierdzonych przez WFOŚiGW	1615
Kwoty dofinansowania poświadczone do KE	717.750.616,54 zł

Rozdział IV Gospodarka finansowa WFOŚiGW

Zasady gospodarki finansowej WFOŚiGW określają przepisy rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie szczegółowych zasad gospodarki finansowej Narodowego i wojewódzkich funduszy ochrony środowiska i gospodarki wodnej.

Gospodarka finansowa WFOŚiGW opiera się na planach: finansowym i działalności zatwierdzonych przez Radę Nadzorczą.

1. Stan finansowy WFOŚiGW

Stan funduszu WFOŚiGW stanowi suma funduszu statutowego, rezerwowego oraz zysku, określanych i wycenianych w bilansie, będących częścią sprawozdania finansowego WFOŚiGW sporządzanego zgodnie z ustawą z dnia 29 września 1994r. o rachunkowości (tekst jednolity Dz. U. z 2016r. poz. 1047 ze zm.).

Zysk netto, wypracowany z działalności WFOŚiGW w danym roku, przeznacza się na tworzone fundusze: statutowy i rezerwy. Fundusz statutowy zmniejsza się o stratę netto,

w przypadku braku możliwości jej pokrycia z funduszu rezerwowego. Fundusz rezerwowy przeznaczony jest na pokrycie straty netto.

Stan funduszu WFOŚiGW w zł		
	na koniec 2015 roku	na koniec 2016 roku
	675.294.049,47	708.911.212,89
w tym:		
Fundusz statutowy	630.098.611,21	667.794.049,47
Fundusz rezerwowy	7.500.000,00	7.500.000,00
Zysk netto	37.695.438,26	33.617.163,42

Przyrost funduszu statutowego w 2016 roku w wysokości 6%, związany był z przeznaczeniem całego wypracowanego zysku za 2015 rok na powiększenie funduszu statutowego.

Wypracowanie wyniku finansowego za 2016r. w takiej wysokości, i – w konsekwencji – funduszu własnego było efektem wyższych o ok. 3% przychodów i niższych o ok. 11% kosztów od zakładanych w rocznym planie finansowym.

2. Przychody i wpływy pieniężne WFOŚiGW

W 2016 roku przychody WFOŚiGW zrealizowane zostały na poziomie 86.920.813,63 zł, wobec 84.266.000,00 zł zakładanych w rocznym planie finansowym, co stanowi 103% wykonania rocznego planu finansowego.

Strukturę przychodów i wpływów pieniężnych w 2016 roku przedstawia poniższa tabela.

	Oplaty, kary, nadwyżki	Pomoc techniczna	Finansowe	Pozostałe	Ogółem
Wartość w zł	65.455.746,21	2.419.397,12	18.298.210,05	747.460,25	86.920.813,63
Udział w %	75,31	2,78	21,05	0,86	100,00

2.1 Oplaty, kary, nadwyżki

W 2016 roku łączna kwota przychodów z tytułu opłat za korzystanie ze środowiska, administracyjnych kar pieniężnych oraz nadwyżek dochodów gmin i powiatów z tytułu opłat i kar wyniosła 65.455.746,21 zł.

W 2015 roku przychody z tego tytułu wynosiły 71.182.964,35 zł.

2.1.1 Przychody z tytułu opłat za korzystanie ze środowiska

Wpływy z tytułu opłat za korzystanie ze środowiska przekazywane w ramach redystrybucji dokonywanej przez Urząd Marszałkowski Województwa Wielkopolskiego, stanowiły największą pozycję w strukturze przychodów WFOŚiGW. W 2016 roku osiągnęły kwotę 55.244.334,64 zł i stanowiły 63,6% ogólnej kwoty przychodów za 2016 rok.

W 2015 roku przychody z tego tytułu wynosiły 63.217.401,39 zł, co oznacza spadek o 7.973.066,75 zł, tj. o 12,6%.

Zrealizowane w 2016 roku przelewy opłat na rzecz WFOŚiGW dotyczyły i wynosiły odpowiednio:

- gospodarki ściekowej i ochrony wód – 15.022.546,97 zł i były niższe w stosunku do 2015r. o 164.399,41 zł, tj. o 1,1%,
- ochrony powietrza – 23.248.957,96 zł i były niższe w stosunku do 2015r. o 4.831.363,75 zł, tj. o 17,21%,
- gospodarki odpadami -16.944.165,58 zł i były niższe w stosunku do 2015r. o 2.909.786,29 zł, tj. o 14,7%,
- pozostałych opłat – 28.664,13 zł i były niższe w stosunku do 2015r. o 67.517,30 zł, tj. o 70,2%.

W 2016 roku największe kwoty opłat zostały przekazane z końcem kwietnia i stanowiły łącznie 85,9% środków przekazanych w całym 2016 roku, natomiast w 2015 roku największa kwota opłat wpłynęła na konto WFOŚiGW w kwietniu i maju i stanowiła 88,8% środków przekazanych w całym 2015 roku.

2.1.2 Przychody z tytułu administracyjnych kar pieniężnych

Przychody z tytułu administracyjnych kar pieniężnych realizowane były przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Poznaniu.

W 2016 roku przelewy na rzecz WFOŚiGW należnej części pobranych kar za naruszenie wymagań w zakresie ochrony środowiska wyniosły 39.228,33 zł, i stanowiły wzrost o 54,6% kwot przelanych na konto WFOŚiGW w 2015 roku.

Należy przy tym zwrócić uwagę, że miały one marginalny wpływ na wysokość ogólnej kwoty przychodów, bowiem stanowiły jedynie 0,05% w strukturze.

2.1.3 Przychody z nadwyżek dochodów gmin i powiatów z tytułu opłat i kar

W 2016 roku WFOŚiGW uzyskał przychody z nadwyżek dochodów gmin z tytułu opłat i kar w wysokości 10.172.183,24 zł, co stanowiło 11,7% w strukturze przychodów i znaczny wzrost w stosunku do 2015 roku.

W 2016 roku WFOŚiGW uzyskał przychody z nadwyżek dochodów gmin z ww. tytułu od:

- Gminy Przykona – w wysokości 2.647.723,50 zł,
- Gminy Kazimierz Biskupi – w wysokości 2.133.270,20 zł,
- Gminy Suchy Las – w wysokości 2.109.687,80 zł,
- Gminy Ślesin – w wysokości 1.970.515,81 zł,
- Gminy Ceków Kolonia – w wysokości 579.092,00 zł,
- Gminy Osieczna – w wysokości 549.635,00 zł,
- Gminy Powidz – w wysokości 182.258,93 zł.

W 2016 roku WFOŚiGW nie uzyskał wpływów z tytułu nadwyżek dochodów powiatów z opłat i kar. W złożonych rozliczeniach żaden z 35 powiatów nie wykazał takich nadwyżek od 2009 roku.

2.2 Przychody z tytułu dotacji z budżetu państwa

Przychody z tytułu dotacji z budżetu państwa to w WFOŚiGW przychody w ramach pomocy technicznej związanej z obsługą POLiŚ na lata 2007-2013 oraz WRPO na lata 2007-2013.

Przychody z powyższego tytułu stanowiły w 2016 roku 2,8% w strukturze przychodów ogółem WFOŚiGW i osiągnęły kwotę 2.419.397,12 zł, wykazując spadek o 53,7% w stosunku do kwoty z 2015 roku.

Przychody z pomocy technicznej w 2016 roku w ramach Programu Operacyjnego „Infrastruktura i Środowisko” na lata 2007-2013 wyniosły 793.645,80 zł, natomiast w ramach Wielkopolskiego Regionalnego Programu Operacyjnego na lata 2007-2013 wyniosły 1.625.751,32 zł.

2.3 Przychody finansowe

Przychody finansowe WFOŚiGW w 2016 roku wyniosły 18.298.210,05 zł, co w stosunku do 17.320.509,45 zł w 2015 roku, stanowiło wzrost o 977.700,60 zł, tj. 5,6%.

2.3.1 Przychody z oprocentowania udzielonych pożyczek

W 2016 roku przychody z tytułu oprocentowania udzielonych pożyczek i odsetek karnych od nieterminowej spłaty pożyczek wyniosły 16.278.639,74 zł, co – w stosunku do kwoty w wysokości 15.335.518,72 zł za 2015 rok – stanowiło wzrost o 943.121,02 zł, tj. o 6,1%.

Ogólna wartość przychodów uzyskiwanych przez WFOŚiGW z tytułu oprocentowania pożyczek zależała od wysokości kwoty udzielonej pożyczki i od poziomu oprocentowania zależnego od roku, w którym pożyczka została udzielona, a także od aktualnego poziomu stopy redyskonta weksli określonego przez Radę Polityki Pieniężnej.

Wysokość oprocentowania dla umów zawieranych w 2016 roku została określona przez Radę Nadzorczą WFOŚiGW i zawarta w Zasadach udzielania i umarzania pożyczek oraz trybie zasadach udzielania i rozliczania dotacji ze środków WFOŚiGW na rok 2016 i wynosiła 0,5 stopy redyskonta weksli w stosunku rocznym, liczonego od niespłaconych kwot kapitału, lecz nie mniej niż 3% w stosunku rocznym (z zastrzeżeniem pożyczek przeznaczonych na zachowanie płynności finansowej ze środków Unii Europejskiej, gdzie oprocentowanie wynosiło 0,8 stopy redyskonta weksli w stosunku rocznym, liczone od niespłaconych kwot kapitału, lecz nie mniej niż 4,8% w stosunku rocznym).

Wychodząc naprzeciw oczekiwaniom beneficjentów oraz uwzględniając sytuację rynkową w sektorze bankowości wysokość oprocentowania dla umów zawieranych od 2017 roku określona została przez Radę Nadzorczą WFOŚiGW w Zasadach udzielania i umarzania pożyczek oraz trybie i zasadach udzielania i rozliczania dotacji ze środków WFOŚiGW na rok 2017 i będzie wynosić 0,5 stopy redyskonta weksli w stosunku rocznym, liczonego od niespłaconych kwot kapitału, lecz nie mniej niż 2,8% w stosunku rocznym (z zastrzeżeniem pożyczek przeznaczonych na zachowanie płynności finansowej ze środków Unii Europejskiej, gdzie oprocentowanie będzie wynosić 0,8 stopy redyskonta weksli w stosunku rocznym, liczone od niespłaconych kwot kapitału, lecz nie mniej niż 3% w stosunku rocznym).

2.3.2 Przychody z oprocentowania środków na rachunkach bankowych

W 2016 roku przychody z oprocentowania czasowo wolnych środków pieniężnych na rachunkach bankowych wyniosły 2.017.470,52 zł, co wobec 1.984.990,73 zł w 2015 roku, stanowiło wzrost o 32.479,79 zł, tj. o 1,6%.

W 2016 roku całość czasowo wolnych środków deponowana była na lokatach terminowych, zgodnie z zasadami określonymi w Ustawie z dnia 26 września 2014r. o zmianie ustawy

o finansach publicznych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2014r., poz. 1626) i Rozporządzeniu Ministra Finansów z dnia 11 grudnia 2014r. w sprawie wolnych środków niektórych jednostek sektora finansów publicznych przyjmowanych przez Ministra Finansów w depozyt lub zarządzanie (Dz. U. z 2014r., poz. 1864).

Środki gromadzone na bieżącym rachunku, które nie zostały przekazane w depozyt terminowy i nie zostały wydatkowane w danym dniu do godz. 15:00, były na podstawie stałego zlecenia przekazywane każdego dnia roboczego w depozyt overnight oprocentowany według stopy depozytowej Narodowego Banku Polskiego obowiązującej w dniu utworzenia depozytu overnight.

2.4 Pozostałe

W 2016 roku pozostałe przychody i wpływy wyniosły 747.460,25 zł. Kwota 697.576,51 zł, tj. 93% dotyczy refundacji poniesionych wydatków za okres od lutego 2015r. związanych z wdrażaniem przez WFOŚiGW Projektu Doradztwa Energetycznego, refundacji przez NFOŚiGW kosztów kontroli prowadzonych przez WFOŚiGW w 2016 roku na podstawie Porozumienia w sprawie powierzenia niektórych czynności w ramach Krajowego Systemu Zielonych Inwestycji (GIS) oraz naliczonych kar umownych.

2.5 Wpływy z tytułu spłat rat kapitałowych od udzielonych pożyczek

Spłaty rat kapitałowych pożyczek udzielonych przez WFOŚiGW nie stanowiły dla WFOŚiGW przychodów. Stanowiły jednak znaczące zasilenie środkami pieniężnymi dyspozycyjnej puli służącej finansowaniu przedsięwzięć proekologicznych.

W 2016 roku nie wystąpiły większe problemy ze spłatą pożyczek oraz odsetek od pożyczek. Spłaty, zarówno pożyczek jak i odsetek, podlegały bieżącemu monitorowaniu przez pracowników WFOŚiGW.

Pożyczkobiorcy, w przeważającej większości, spłacali pożyczki zgodnie z harmonogramem spłat. W ogólnej kwocie 102.028.044,15 zł spłat pożyczek, zaledwie 2.259.114,00 zł (2,2%) to kwota, która została spłacona po terminie. O tym, iż przypadków opóźnień było niewiele oraz były one na stosunkowo niską kwotę ogółem, świadczyły również przychody z tytułu odsetek karnych, które wyniosły w 2016 roku 3.244,00 zł. Stanowiło to zatem marginalne zjawisko w świetle wypłaconych kwot pożyczek.

Dla porównania w 2015 roku realizacja spłat wyniosła 97.535.018,38 zł. Oznacza to wzrost wpływów o 4.493.025,77 zł, tj. o 4,6%.

Spłaty rat kapitałowych pożyczek w ostatnich latach były wyższe pod względem wartości od wpływów z tytułu opłat i kar:

- w 2016 roku o 46.744.481,18 zł,
- w 2015 roku o 34.292.249,25 zł.

3. Koszty i rozchody pieniężne WFOŚiGW

Koszty WFOŚiGW w 2016 roku wyniosły 53.303.650,21 zł, co stanowiło 89% wykonania rocznego planu finansowego.

Strukturę kosztów w 2016 roku przedstawia poniższa tabela.

Koszty	Wartość w zł	Udział w %
	53.303.650,21	100,00
Dotacje, w tym dopłaty do oprocentowania kredytów bankowych i spłaty kapitału kredytów bankowych oraz dofinansowanie zadań z zakresu ochrony środowiska i gospodarki wodnej realizowanych przez państwowe jednostki budżetowe	27.201.560,06	51,03
Częściowe umorzenia pożyczek	11.071.609,12	20,77
Nagrody za działalność na rzecz ochrony środowiska i gospodarki wodnej	180.000,00	0,34
Inne (zwrot utraconych przez gminy dochodów z tytułu zwolnienia z podatku od nieruchomości będących własnością Skarbu Państwa, gruntów pokrytych wodami jezior o ciągłym dopływie i odpływie wód powierzchniowych oraz gruntów zajętych pod sztuczne zbiorniki wodne)	132.733,00	0,25
Koszty działalności organów i biura WFOŚiGW	14.027.766,36	26,32
Koszty finansowe	689.453,28	1,29
Pozostałe koszty operacyjne	528,39	0,00

Środki na wydatki majątkowe nie zmniejszyły stanu funduszu na koniec roku.

3.1 Wypłaty dotacji

W 2016 roku wypłaty dotacji (łącznie z przekazaniem środków na rzecz państwowych jednostek budżetowych oraz dopłatami do oprocentowania kredytów bankowych i spłatami kapitału kredytów bankowych) wyniosły 27.201.560,06 zł, co stanowi 92,2% realizacji rocznego planu finansowego.

Dla porównania, w 2015 roku pozycja ta wyniosła 28.440.485,98 zł. Oznacza to spadek wypłat o 1.238.925,92 zł, tj. o 4,4%.

Forma pomocy	Kwota [zł]
	27.201.560,06
Dotacje	18.433.228,29
Przekazanie środków państwowym jednostkom budżetowym	5.259.060,63
Dopłaty do oprocentowania kredytów bankowych	658.725,34
Spłaty kapitału kredytów bankowych	2.850.545,80

3.2 Częściowe umorzenia pożyczek

W 2016 roku łączna kwota dokonanych częściowych umorzeń pożyczek wyniosła 11.071.609,12 zł, przy planowanych na poziomie 11.300.000,00 zł, co dało wskaźnik realizacji planu na poziomie 98%.

Dla porównania w 2015 roku była to wartość 11.907.162,10 zł. Oznaczało to, że w 2016 roku umorzenia były niższe o 835.552,98 zł, tj. o ok. 7%.

3.3 Nagrody za działalność na rzecz ochrony środowiska i gospodarki wodnej

Nagrody za działalność na rzecz ochrony środowiska i gospodarki wodnej, niezwiązaną z wykonywaniem obowiązków pracowników administracji rządowej i samorządowej, przyznano uczestnikom następujących konkursów:

- Konkurs pn. „Sołectwo Przyjazne Naturze” współorganizowanego przez Zespół Parków Krajobrazowych Województwa Wielkopolskiego, w kwocie 6.000,00 zł,
- XVII edycja konkursu o Puchar Recyklingu organizowanego przez wydawcę miesięcznika „Przeglądu Komunalnego” – ABRYŚ Sp. z o.o. w Poznaniu w kwocie 24.000,00 zł,
- Konkurs pn. „Działania proekologiczne i prokulturowe w ramach strategii rozwoju obszarów wiejskich” współfinansowanego z Urzędem Marszałkowskim Województwa Wielkopolskiego, w kwocie 150.000,00 zł.

W rocznym planie finansowym na 2016 rok przewidziano kwotę w wysokości 250.000,00 zł, zatem realizacja rocznego planu finansowego wyniosła 72%.

3.4 Inne wydatki na ochronę środowiska

Inne wydatki na ochronę środowiska w wysokości 132.733,00 zł, stanowiły zwrot utraconych przez gminy dochodów z tytułu zwolnienia z podatku od nieruchomości będących własnością Skarbu Państwa, gruntów pokrytych wodami jezior o ciągłym dopływie i odpływie wód powierzchniowych oraz gruntów zajętych pod sztuczne zbiorniki wodne. Ze względu na przekwalifikowanie zbiornika Stefanowo wystąpiło w 2016 roku zwiększenie, w porównaniu z latami ubiegłymi, kwoty zwrotu dla Gminy Kazimierz Biskupi.

3.5 Koszty działalności organów i biura

W 2016 roku koszty działalności organów i biura WFOŚiGW wyniosły 14.027.766,36 zł. Dla porównania w 2015 roku ta grupa kosztów wyniosła 13.571.137,44 zł. Oznacza to wzrost o 456.628,92 zł, tj. o 3,4%, przy czym nie zostały przekroczone zakładane w planie na 2016 rok wartości, osiągając poziom ok. 85%.

Koszty osobowe zrealizowane zostały w 2016 roku w kwocie 11.718.422,84 zł i były mniejsze o 10% od wartości zakładanych w rocznym planie finansowym.

3.6 Koszty finansowe

Koszty finansowe w wysokości 689.453,28 zł, dotyczyły prawie w całości odpisu aktualizującego posiadanego pakietu akcji Banku Ochrony Środowiska, w związku ze spadkiem ich wartości na Giełdzie Papierów Wartościowych w Warszawie.

3.7 Pozostałe koszty operacyjne

Pozostałe koszty operacyjne w wysokości 528,39 zł dotyczyły w 76% obciążenia WFOŚiGW kosztami postępowania egzekucyjnego i sądowego.

4. Struktura składników majątkowych WFOŚiGW i źródła ich pokrycia

Struktura składników majątkowych WFOŚiGW i źródła ich pokrycia wynikają z bilansu WFOŚiGW na dzień 31.12.2016r. Sprawozdanie finansowe WFOŚiGW za 2016r. zostało poddane

badaniu i ocenie wiarygodności i rzetelności ujętych w nim danych przez biegłego rewidenta, który potwierdził prawidłowość ewidencji księgowej i sporządzonego na jej podstawie sprawozdania.

Poniżej zostały przedstawione wartości składników majątkowych WFOŚiGW na koniec 2016 roku, wynikające ze zweryfikowanego bilansu.

1.	Aktywa trwałe w zł	461.421.406,79
w tym:		
a)	wartości niematerialne i prawne	35.082,94
b)	rzeczowe aktywa trwałe	8.043.603,22
c)	należności długoterminowe	444.445.783,35
d)	inwestycje długoterminowe	8.896.937,28
2.	Aktywa obrotowe w zł	248.474.081,76
w tym:		
a)	należności krótkoterminowe	101.360.377,05
b)	inwestycje krótkoterminowe	146.959.258,26
c)	krótkoterminowe rozliczenia międzyokresowe	154.446,45

Na koniec 2016 roku wartość aktywów WFOŚiGW stanowiła kwotę przekraczającą siedemset milionów złotych.

Główną pozycją aktywów były należności długoterminowe (62,6% aktywów), środki pieniężne (20,7% aktywów), należności krótkoterminowe (14,3% aktywów), pakiety akcji i udziałów (1,3% aktywów) oraz środki trwałe (1,1% aktywów).

W 2016 roku WFOŚiGW posiadał akcje lub udziały w następujących podmiotach:

- w Zakładzie Utylizacji Odpadów Spółka z o.o. w Koninie,
- w Tłoczni Metali „PRESSTA” S.A. w upadłości z siedzibą w Bolechowie,
- w Funduszu Rozwoju i Promocji Województwa Wielkopolskiego S.A. z siedzibą w Poznaniu,
- w Wytwórni Sprzętu Komunikacyjnego „PZL-Kalisz ” S.A. z siedzibą w Kaliszu,
- w Banku Ochrony Środowiska S.A. z siedzibą w Warszawie.

W 2016r. WFOŚiGW otrzymał dywidendę w wysokości 223,00 zł z tyt. posiadania 1.115 akcji w Wytwórni Sprzętu Komunikacyjnego PZL Kalisz S.A.

Kapitał własny WFOŚiGW to wartość 708.911.212,89 zł. Oznacza to, że aktywa są pokryte kapitałem własnym w 99,9%.

W świetle powyższego została również zachowana „złota zasada bilansowa”, mówiąca o pełnym pokryciu aktywów trwałych kapitałem własnym. W przypadku 2016 roku powyższa relacja wyniosła 153,6%.

Na ogólną wartość kapitałów własnych na koniec 2016 roku składały się:

- fundusz statutowy w kwocie 667.794.049,47 zł
- fundusz rezerwowy w kwocie 7.500.000,00 zł
- zysk nierozliczony za 2016 rok w kwocie 33.617.163,42 zł

Zarząd WFOŚiGW proponuje przeznaczyć wypracowany w 2016 roku dodatni wynik finansowy – 33.617.163,42 zł – na powiększenie funduszu statutowego.

Poza funduszami własnymi strukturę pasywów w postaci kapitałów obcych w wysokości 0,1% na 31.12.2016r. stanowiły:

- zobowiązania krótkoterminowe w kwocie 983.599,60 zł
- rozliczenia międzyokresowe w kwocie 676,06 zł

Rozdział V

Działalność informacyjno-promocyjna WFOŚiGW

Głównym celem działań promocyjnych WFOŚiGW w 2016 roku było informowanie o bieżącej działalności, prezentacja dotychczasowych osiągnięć oraz wskazywanie możliwości finansowania przedsięwzięć inwestycyjnych i pozostałych w dziedzinie ochrony środowiska i gospodarki wodnej w celu realizacji zasad zrównoważonego rozwoju zgodnie z obowiązującymi przepisami, dyrektywami Unii Europejskiej, Strategią Rozwoju Województwa Wielkopolskiego oraz Strategią Działania Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Poznaniu na lata 2017-2020 z perspektywą do 2025 roku.

Cele te realizowane były przede wszystkim poprzez:

- wydawanie kwartalnika informacyjnego „ekofakty”,
- publikacje w prasie regionalnej i branżowej (między innymi w „Monitorze Wielkopolskim”),
- publikacje ogłoszeń prasowych,
- emisję programów informacyjnych w telewizji i radiu,
- udział w Targach POL-ECO-SYSTEM,
- organizację konferencji tematycznej,
- publikacje w ramach wspólnego biuletynu NFOŚiGW/wojewódzkie fundusze ochrony środowiska i gospodarki wodnej,
- prowadzenie strony internetowej.

W grudniu 2015 roku WFOŚiGW podpisał porozumienie z Zarządem Województwa Wielkopolskiego w sprawie prezentowania tematyki środowiskowej na łamach „Monitora Wielkopolskiego” w dziale „promocja ochrony środowiska” - co miesiąc przez cały 2016 rok publikowane w nim były artykuły prezentujące działalność WFOŚiGW i zagadnienia związane z ochroną środowiska.

W dniach 11-14 października 2016r. w Poznaniu odbyła się kolejna edycja targów POL-ECO-SYSTEM (Międzynarodowe Targi Technologii i Produktów dla Zrównoważonego Rozwoju i Usług Komunalnych). Tematem przewodnim Targów była „Gospodarka o obiegu zamkniętym szansą rozwoju terenów nieurbanizowanych”.

Jak co roku, podczas największych w Polsce Targów Ochrony Środowiska, pracownicy WFOŚiGW służyli wszystkim uczestnikom kompleksową wiedzą z zakresu możliwości otrzymania dofinansowania ze środków WFOŚiGW na realizację różnorodnych przedsięwzięć podejmowanych w celu ochrony środowiska, w tym doradztwa energetycznego. Stoisko odwiedzili znakomici goście, m.in. jego ekscelencja Ajay Bisaria, ambasador nadzwyczajny Indii.

W przededniu Targów, Zarząd WFOŚiGW uczestniczył w otwarciu 20-tego Międzynarodowego Kongresu Ochrony Środowiska ENVICON. ENVICON to forum wymiany wiedzy i doświadczeń pomiędzy przedstawicielami administracji publicznej, świata nauki i przedsiębiorcami na tematy związane z ochroną środowiska. Jak co roku, Kongres dofinansowany został przez WFOŚiGW.

Pierwszego dnia targów wręczono nagrody finansowe dla wielkopolskich uczestników finału Konkursu o Puchar Recyklingu. Fundatorem nagród był m.in. WFOŚiGW.

W drugim dniu targów odbyła się organizowana przez WFOŚiGW przy współpracy z wojewódzkimi funduszami ochrony środowiska i gospodarki wodnej V Krajowa Konferencja Ochrony Środowiska pn. „Polityka ochrony środowiska na obszarach miejskich”. Konferencja miała patronat Ministra Środowiska. Panelistami byli eksperci związani z ochroną środowiska.

Ważnym wydarzeniem na targach POL-ECO-SYSTEM była również konferencja Komendy Wojewódzkiej Państwowej Straży Pożarnej w Poznaniu pn. „Składowanie odpadów – zagrożenia i bezpieczniejsza przyszłość”. Mł. bryg. Andrzej Bartkowiak, Wielkopolski Komendant Wojewódzki, podkreślił zasługi WFOŚiGW dla Straży Pożarnej w Wielkopolsce. Po zakończeniu konferencji nastąpił wyjazd uczestników do spalarni odpadów komunalnych w Poznaniu.